

მანანა დარჩაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პოლიტოლოგიის ინსტიტუტის მკვლევარი

განათლების საკითხი პოლიტიკური პარტიების წინასაარჩევნო დოკუმენტებში (2012- 2016წლების საარჩევნო ციკლის მიხედვით)

აბსტრაქტი

პოლიტიკურ პარტიებს გაცნობიერებული აქვთ თანამედროვე წარმატებული სახელმწიფოს შენების პროცესში განათლების ფაქტორი, სწორედ ამიტომ თავის საარჩევნო პროგრამებში ხარისხიანი განათლების სისტემის ფუნქციონირებისათვის, განათლებული და კონკურენტუნარიანი თაობების მისაღებად, ქვეყანაში განათლების სისტემის განვითარების ძირითადი მიზნების განხორციელებისათვის კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმას გეგმავდნენ, რათა ჩამოყალიბდეს ისეთი სისტემა, რომელიც ბავშვების, ახალგაზრდების და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვისა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავებასთან ერთად უზრუნველყოფს ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებების სიღრმისეულად გააზრებას, მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას.

პოლიტიკური პარტიების საარჩევნო პროგრამების ძირითადი მესიჯი ითვალისწინებდა სისტემური ცვლილებების განხორციელებას, რათა განათლებისა და მეცნიერების სისტემა გახდეს საქართველოს დემოკრატიული, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების მყარი საფუძველი.

საკვანძო სიტყვები: პარტიები, განათლება, პოლიტიკა, პროგრამები, არჩევნები.

შესავალი

კვლევის მიზანს შეადგენდა, კონკრეტულ დოკუმენტებზე დაკვირვებით გაგვერკვია თუ რა დამოკიდებულება აქვთ პოლიტიკურ პარტიებს განათლების საკითხისადმი, არსებული პრობლემების მოგვარებისათვის რა გზებს სახავდნენ, რა დაპირებას იძლეოდნენ ისინი წინასაარჩევნო პროცესში ქვეყნისთვის ისეთ მნიშვნელოვან საკითხზე როგორც განათლებაა.

კვლევის დროითი ჩარჩო (2012-2016 წლების საარჩევნო ციკლი) განვსაზღვრეთ და სუბიექტები („ქართული ოცნება“ და „ერთიანი ნაციონალური“ მოძრაობა) შევარჩიეთ იმიტომ, რომ ამ პარტიების საპროგრამო დოკუმენტებმა ამ პერიოდში საზოგადოებრივ ცხოვრებაში გარკვეული ადგილის დამკვიდრება დაიწყო.

ნაშრომში კონტენტ-ანალიზის და სექტორალური დაყოფის მეთოდის გამოყენებით, შევისწავლეთ 2012-2016 წლების საარჩევნო ციკლში მონაწილე პარტიული სუბიექტების წინასაარჩევნო პოზიციები განათლების საკითხებზე შედარებით ჭრილში.

ნაშრომში პასუხი გაეცა ძირითად კვლევით კითხვას, თუ რამდენად ორიენტირებულია თითოეული პარტიის პროგრამა მოიცვას საზოგადოებრივი ცხოვრების ერთ-ერთი მთავარი - განათლების სფერო, ამასთან, თუ რამდენად სთავაზობს საზოგადოებას პოლიტიკური სუბიექტი განათლებაში არსებული პრობლემების კონკრეტული გადაწყვეტის მექანიზმებს.

პოლიტიკური პარტიები განათლების საკითხის შესახებ წინასაარჩევნო პროგრამებში

პოსტსაბჭოთა ქართულ სინამდვილეში განათლების საკითხი მნიშვნელოვან პრობლემად აღიქმებოდა, ქართველმა პოლიტიკოსებმა გაიცნობიერეს, რომ ქვეყნის მომავალი განვითარება დამოკიდებულია განათლების ხარისხსა და ხელმისაწვდომობაზე. 2004 წლიდან[1.3] უმაღლესი განათლების სისტემურმა რეფორმამ უმაღლესი განათლების ევროპულ სივრცეში ინტეგრაცია დაისახა მიზნად.

წარმოდგენილი ნაშრომი ეხება 2012 და 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნების ორი ციკლის პერიოდში ძირითადი პოლიტიკური პარტიების მიერ საკუთარ საარჩევნო პროგრამებში - განათლების საკითხის განხილვას. საარჩევნო პროცესში მონაწილე სუბიექტებიდან შევარჩიეთ ყველაზე აქტიური ორი პოლიტიკური გაერთიანება „ქართული ოცნება“ (ორივე არჩევნებში N 41) და „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ (ორივე არჩევნებში N 5). მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ 2012 წლის წინასაარჩევნო პერიოდის მიწურულს უკვე აშკარა გახდა, რომ საპარლამენტო არჩევნებში ძირითადად ორი ძალა დაუპირისპირდებოდა ერთმანეთს: „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ და “ზიძინა ივანიშვილი - ქართული ოცნება”. აღსანიშნავია, რომ 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებში არსებული ასეთი რადიკალიზმი და ბიპოლარობა საკმაოდ თვალშისაცემად გამოიხატა და 2016 წლის არჩევნებშიც თითქმის მსგავსი სურათი დაფიქსირდა.

კვლევის პროცესში დასმული ძირითადი კითხვიდან გამომდინარე გავზომეთ პარტიულ პლატფორმებში განათლების სფეროს მოცულობისა და რეაგირებადობის ხარისხი, რომლის მეშვეობითაც მოხდა პარტიებს შორის შედარებითი ანალიზი, როგორც დროითი ჩარჩოს, ისე პარტიული შესაძლებლობების მიხედვით.

პოლიტიკური პარტიები წინასაარჩევნო პროგრამებში ძირითადად აქცენტს ქვეყანაში შექმნილი პოლიტიკური და სოციალური ფონის შესაბამისად აკეთებდნენ. მათ შორისაა ჩვენი საკვლევი საკითხიც - განათლების სისტემაში არსებული პრობლემების მოგვარების საკითხით დაინტერესება, რომელიც პირდაპირ კავშირშია ქვეყნის ეკონომიკურ კეთილდღეობასთან.

საჭიროა აღვნიშნოთ საქართველოში დემოკრატიის პროცესების დამკვიდრებისათვის საერთაშორისო თანამეგობრობის ხელშეწყობა. კერძოდ, მნიშვნელოვანია ნიდერლანდების სამეფოს საელჩოს ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელებული პროექტი - „დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერების მხარდაჭერა საქართველოში“ [2], რომლის ერთ-ერთი მიზანი: პარტიების სამომავლო გეგმების, ხედვების საზოგადოებისათვის გაცნობაა. სამართლიანობის პრინციპის დაცვის, თანაბარ პირობებში წარდგენის მოტივი-

რებით პოლიტიკური პარტიების საპროგრამო პრიორიტეტების წარმოჩენაა. ეს არის სწორედ ის შესაძლებლობა, რომელიც მოქალაქეს პარტიებს შორის ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების შესაძლებლობას აძლევს.

პოლიტიკური პარტიების პროგრამების მოცულობა იძლეოდა შესაძლებლობას ტექსტური მასალა გადმოგვეცა რაოდენობრივ მაჩვენებლებში, რათა უფრო ზუსტად მოგვეხდინა განათლების თემატიკის სიხშირის დათვლა.

აღსანიშნავია, რომ 2012 წელს, ხელისუფლებისათვის მებრძოლი პოლიტიკური გაერთიანება „ქართული ოცნება“ აქცენტს აკეთებდა განათლების სისტემის დეპოლიტიზებაზე, განათლების ეფექტიანი მართვის, დაფინანსების ეფექტიან მექანიზმებზე. განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდაზე, განათლების ხარისხის ამაღლებაზე, რომელიც *იქნებოდა საგანმანათლებლო დარგში ქართული ისტორიული გამოცდილებისა და დასავლური სტანდარტების შესაბამისი*. ამალღებოდა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამეცნიერო პოტენციალი.

„განათლება ჩვენი საარჩევნო ბლოკისთვის პრიორიტეტული მიმართულება იქნება“ ნათქვამია მათ 2012 წლის წინასაარჩევნო პროგრამაში და მართლაც პროგრამაში ამ საკითხს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი ეჭირა, აქცენტს არსებულის კრიტიკაზე აკეთდებდნენ და მერე იწყებდნენ სამომავლო დაპირებებს.

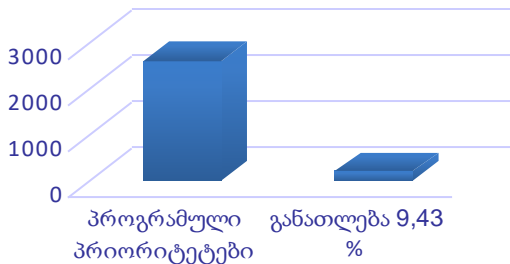
„შეიქმნება უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების ინტეგრაციის ხელშემწყობი ეფექტიანი სამართლებრივი, ინსტიტუციური და ფინანსური მექანიზმები. განხორციელდება უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებათა სამეცნიერო საქმიანობის საბაზო დაფინანსების სახელმწიფო პროგრამა“ - ნათქვამია მათ პროგრამაში [3, 63].

აღსანიშნავია, რომ პოლიტიკური გაერთიანება „ქართული ოცნების“ 2012 წლის საპროგრამო 8 პრიორიტეტული თემიდან, განათლებას მოცულობით მეორე ადგილი უჭირავს, „სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ძირითადი მიმართულების“ შემდეგ. დასახელებული პროექტის - „დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერების მხარდაჭერა საქართველოში“ (ნიდერლანდების კვლე-

ვით) ფარგლებში 16 კითხვიდან განათლების შესახებ პასუხი, მთელის 9.43%-ს მოიცავს. (იხ. დიაგრამა N 1) კოდირებული სიტყვებია: გადაისინჯება, შეიცვლება, გაიზრდება, განხორციელდება.

დიაგრამა N 1.

ქართული ოცნება 2012

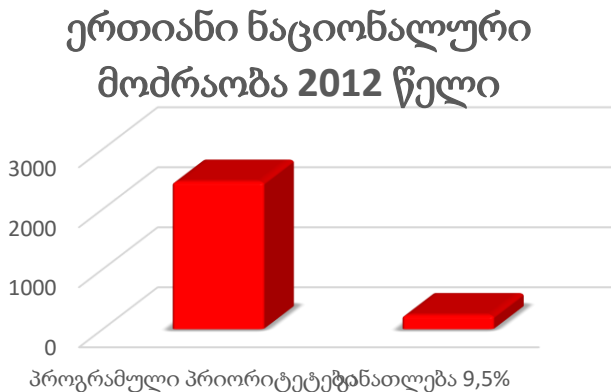

პოლიტიკური გაერთიანება „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ აქცენტს აკეთებდა მაღალი ხარისხის, საუკეთესო საერთაშორისო სტანდარტებთან თავსებადი სასკოლო, აკადემიურ და პროფესიულ განათლებაზე, რაც დაეხმარებოდა მოსახლეობას შესაბამისი კვალიფიკაციის მიღებაში და გაზრდიდა დასაქმებულთა რიცხვს. უნდა აღინიშნოს, რომ მაშინ (2012 წ.) ეს პოლიტიკური ძალა მმართველ გუნდს წარმოადგენდა და სრულად ფლობდა სისტემაში არსებულ ვითარებას, ამიტომაც კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმას გეგმავდა განათლების სისტემაში [4,3]. კერძოდ: უმაღლეს სასწავლებლებს შორის კონკურენციის შემდგომი წახალისება, სწავლებისა და კვლევის მეტი ინტეგრირება; პროფესიული სასწავლებლების და გადამზადების ცენტრების მიერ კურსდამთავრებულების აღჭურვა იმ ცოდნითა და კვალიფიკაციით, რაც დაეხმარებოდათ დასაქმებაში; სკოლების რეაბილიტაცია; შეღავათები სოციალურად დაუცველ სტუდენტებისთვის; სტეპენდიები და სახელმწიფო გრანტები; განათლების სფეროში განხორციელებული მთელი რიგი ღონისძიებების მთავარი მიზანი უფრო ხარისხიანი განათ-

ლება, უფრო უკეთესი სასკოლო ინფრასტრუქტურა და უფრო პროფესიონალი და დაფასებული პედაგოგები ცხადდებოდა[5,11].

აღსანიშნავია, რომ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ 2012 წლის საპროგრამო პრიორიტეტებიდან (ასეთი იყო 16) განათლება 9.5%-ს მოიცავდა. (იხ დიაგრამა N 2)¹ კოდირებული სიტყვები: გაკეთდა, დაფინანსდება, კეთილმოეწყობა, დასაქმდება, აშენდება, შევქმნით.

დიაგრამა#2

წარმოდგენილი რაოდენობრივი მაჩვენებელიდან ჩანს, რომ ორივე ძირითადი პოლიტიკური გუნდი განათლების პრიორიტეტს თითქმის თანაბარ ყურადღებას უთმობდა.

2016 წლის საპროგრამო დოკუმენტებში უკვე მმართველი პოლიტიკური გაერთიანება „ქართული ოცნება“ ხაზს უსვავდა 2012 წლიდან ამ დრომდე მათ მიერ გაწეული საქმიანობის შედეგად მიღწეულ შედეგებს: მართვის დემოკრატიული პრაქტიკის დამკვიდრებას; ცვლილებებს და დაფინანსების ზრდას ადრეული და სკოლამდელი განათლების სისტემაში; პროფესიული განათლების განვი-

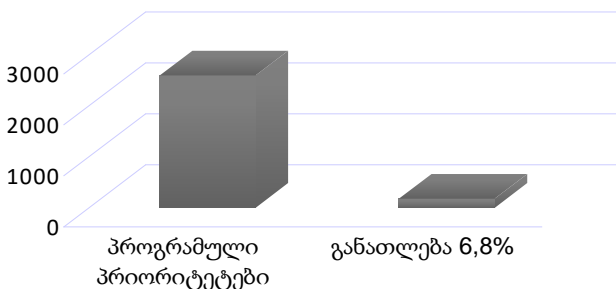
---

¹ რაოდენობრივი მაჩვენებელი წარმოდგენილია ნიდერლანდების სამეფოს საელჩოს ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელებული პროექტის „დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერების მხარდაჭერა საქართველოში“ მონაცემებით.

თარების მიმართულებით (დაფინანსება გაზრდილია 100%-ით); მიღწეულ მნიშვნელოვან ცვლილებებს და ქმედით ნაბიჯებს უმაღლესი განათლების ხარისხის განვითარებისათვის (დაფინანსება 41%-ით გაიზარდა), ევროკომისიის პროგრამის „ერაზმუს +“-ის აქტიური მონაწილეობა მნიშვნელოვანი შედეგებით; მეცნიერების დაფინანსების 82%-ით გაზრდა, სამეცნიერო ინსტიტუტების უნივერსიტეტებთან ინტეგრირება. ამასთან, კონკრეტულ შესასრულებელ საქმიანობაზე აკეთებდნენ აქცენტს. კერძოდ, დაპირება - სწავლების სამივე საფეხურზე საჯარო და კერძო სასწავლებლებში მაღლი ხარისხის, ერთიან სტანდარტზე გადასვლა; პროფესიული განათლების, უმაღლესი საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება; ამასთან, საქართველოს რეგიონულ საგანმანათლებლო ცენტრად პოზიციონირების მიზნით - საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში უცხოელი სტუდენტების მოზიდვის მასშტაბური პროექტის „ისწავლე საქართველში“ განხორციელება; იგეგმებოდა საქართველოს რეგიონულ სამეცნიერო ცენტრად გადაქცევის მხარდამჭერი ღონისძიებები [6,38]. აქ კოდირებული სიტყვებია განვითარება, საჭიროება, ხელშეწყობა. რაოდენობრივი მაჩვენებელი ოდნავ შეცვლილია, იკლებს, 6.8%-ია.(იხ. დიაგრამა N 3)

დიაგრამა N 3

ქართული ოცნება 2016

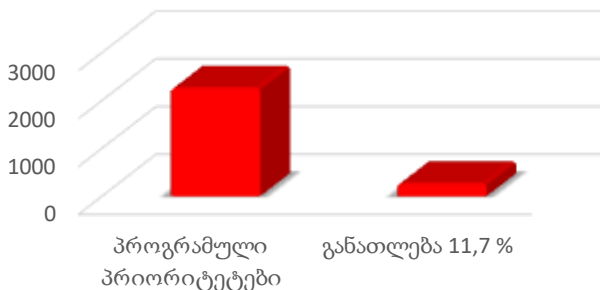

მეორე პოლიტიკური ძალა „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“ 2016 წელს, მნიშვნელოვან, გააზრებულ და დემოკრატიისათვის

შესაბამის, განვითარებაზე ორიენტირებულ განათლებაზე მსჯელობდა. პირდებოდნენ პარტიის მართველობის დროს საქართველოში არსებული პროგრამის „ასწავლე საქართველოსთვის“ განახლებას, რის შედეგადაც ეთნიკური უმცირესობების სრულფასოვანი ინტეგრაცია მოხდებოდა ქვეყნის სამოქალაქო ცხოვრებაში. ასევე აღადგენდნენ სწავლების სახელმწიფო პროგრამას „ასწავლე და ისწავლე საქართველოსთან ერთად“. აღსანიშნავია, რომ ყველა დაპირებისას აქცენტს ბიუჯეტის გაზრდაზე, ფინანსურ წახალისებაზე აკეთებდნენ [7,12]. შესაბამისად, კოდური სიტყვებია ანაზღაურება, აღდგენა, გაზრდა, ბიუჯეტი. რაოდენობრივი მაჩვენებელი ოდნავ შეცვლილია, მოიმატა 2012 წელთან შედარებით -11.7%-ია.(იხ. დიაგრამა N4)

დიაგრამა #4

ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა 2016

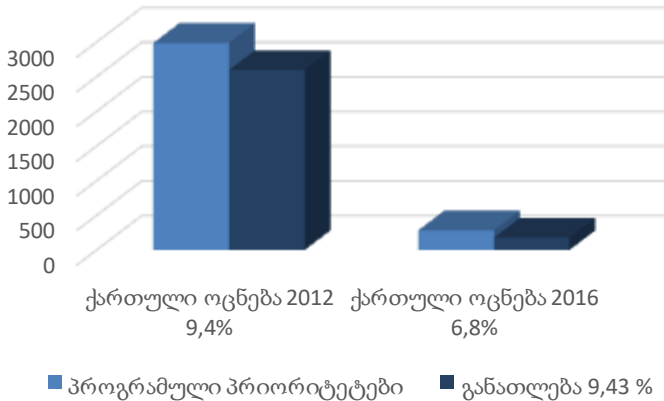

საარჩევნო პროგრამების მიხედვით, „ქართული ოცნება“ ორივე საარჩევნო ციკლში დიდ ადგილს უთმობდა განათლების საკითხს. საერთო სურათით მმართველი პარტიის დამოკიდებულება განათლების საკითხის მიმართ ორივე - 2012-2016 საარჩევნო ციკლში სულ მცირედით განსხვავდება (2016 წელს სულ ოდნავ იკლებს), მეორე საარჩევნო ციკლში დაპირებებთან ერთად აქცენტი შესრულ-

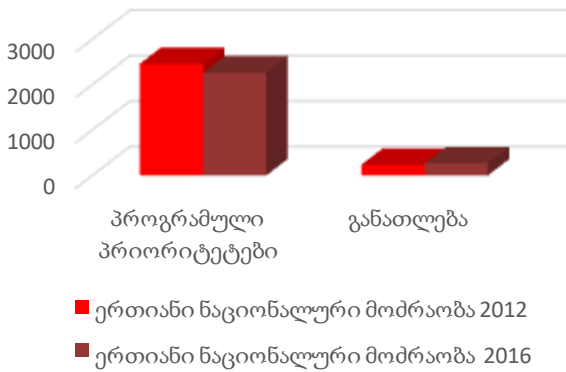
ლებულ სამუშაოზედაც კეთდება, სავარაუდოდ ეს მცირედი სხვაობა ამან გამოიწვია (იხ. დიაგრამა N 3).

დიაგრამა N 3

ამასთან, საჭიროა აღინიშნოს, რომ საერთო სურათი მმართველი პარტიის და ნაციონალური მოძრაობის განათლების საკითხის მიმართ ორივე - 2012-2016 საარჩევნო ციკლში სულ მცირედით განსხვავდება, მეორე საარჩევნო ციკლში „ნაციონალური მოძრაობა“ უბრალოდ განათლების სისტემაში მომეტებულად უფრო მეტი თანხების დახარჯვას გეგმავდა, ვიდრე თავისი მმართველობის პერიოდში იყო. გაზრდილი დაპირებები ცოტა უხერხულ სიტუაციას ქმნიდა მმართველ გუნდთან მიმართებაში (იხ. დიაგრამა N 4).

დიაგრამა N 4

საერთოდ უნდა აღინიშნოს, რომ ბოლო წლებში საქართველოში ორივე ხელისუფლების მოღვაწეობის პერიოდში განათლების საკითხისადმი მზარდმა ინტერესმა თავისი გარკვეული შედეგი გამოიღო. თუმცა, სასურველი შედეგები მიუღწეველია. ხელისუფლებისათვის არსებული გამოწვევებიდან გამომდინარე, თანამედროვე ეტაპზე განათლების სისტემის განვითარების ძირითადი მიზნებია: სკოლამდელი განათლებისათვის - ძირითადი სტანდარტების კონტროლის გაძლიერება, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, საყოველთო ხელმისაწვდომობა. ზოგადი განათლებისათვის - მაღალი ხარისხი და საყოველთაო ხელმისაწვდომობა, თანასწორი, უსაფრთხო და ინკლუზიური, მოსწავლის წარმატებაზე ორიენტირებული სისტემისა და საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა. სახელმწიფოს მხრიდან კარიერული ზრდის ხელშეწყობა. პროფესიული განათლებისათვის - კვალიფიციური კადრების მოსამზადებლად დუალური სწავლების მიდგომა საჯარო-კერძო პარტნიორობის გზით. უმაღლესი განათლებისათვის - ხელშეწყობა ინტერნაციონალიზაციას და საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება; ქვეყნის განვითარების საჭიროებებზე, საზოგადოებრივი ცხოვრების პრიორიტეტებსა და ეკონომიკის გაძლიერებაზე ორიენტირებულ დაფინანსება; განსაკუთრებული ხელშეწყობა უმაღლესი განათლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების როლისა და მნიშვნელობის ზრდა; დისტანციური სწავლების განვითარება[8]. ამასთან, საქართველოს რეგიონულ საგანმანათლებლო

ცენტრად პოზიციონირების მიზნით, უცხოელი სტუდენტების საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში მოზიდვის მასშტაბური პროექტის - „ისწავლე საქართველოში“ განხორციელება. საქართველოს ძლიერ, რეგიონულ სამეცნიერო ცენტრად გადაქცევისათვის მხარდამჭერი ღონისძიებების განხორციელება.

მნიშვნელოვანია, რომ სახელმწიფო მხარს უჭერს ევროკომისიის პროგრამის “ჰორიზონ-2020“-ის ფარგლებში თანამშრომლობას. რაც საერთაშორისო თანამშრომლობისა და დაფინანსების ახალ პერსპექტივებს სთავაზობს ქართველ მეცნიერებს [9,39].

მთელი რიგი ფაქტობრივი მასალის და არსებული რეალობის გააზრებით ცხადია, რომ საქართველოში პოლიტიკურ პარტიებს გაცნობიერებული აქვთ თანამედროვე წარმატებული სახელმწიფოს შენების პროცესში განათლების ფაქტორი, სწორედ ამიტომ თავის საარჩევნო პროგრამებში ხარისხიანი განათლების სისტემის ფუნქციონირებისათვის, განათლებული და კონკურენტუნარიანი თაობების მისაღებად, ქვეყანაში განათლების სისტემის განვითარების ძირითადი მიზნების განხორციელებისათვის კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმას გეგმავდნენ, რათა ჩამოყალიბდეს ისეთი სისტემა, რომელიც ბავშვების, ახალგაზრდების და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვისა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავებასთან ერთად უზრუნველყოფს ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებების სიღრმისეულად გააზრებას, მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას.

სწორედ ამიტომ პოლიტიკური პარტიების საარჩევნო პროგრამების ძირითადი მესიჯი ითვალისწინებდა - სისტემური ცვლილებების განხორციელებას, რათა განათლებისა და მეცნიერების სისტემა გახდეს საქართველოს დემოკრატიული, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების მყარი საფუძველი. უზრუნველყოფილი იყოს უწყვეტი განათლება. განათლების სისტემა იყოს ხარისხზე, ხელმისაწვდომობასა და ინკლუზიზაზე ორიენტირებული. ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგას იმისათვის, რომ საქართველოს განათლების სისტემამ რეგიონში ლიდერის პოზიციები დაიკავოს და რეგიონულ საგანმანათლებლო ცენტრად გადაიქცეს.

ქვეყნის განათლების პოლიტიკა მიმდინარე ეტაპზე ემყარება დოკუმენტს - „საქართველოს სოციალური და ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია - საქართველო 2020“ [10]. სადაც გათვალისწინებულია პრიორიტეტები და საქართველოსა და ევროკავშირის შორის გაფორმებული ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულებები. რომელიც მოიცავს: განათლების ხარისხის ხელმისაწვდომობის გაზრდას; მასწავლებელთა მოტივაციისა და კვალიფიკაციის ამაღლებას; სკოლამდელ და პროფესიულ განათლებაში ჩართულობის გაზრდას; წიგნიერების ამაღლებას; ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში მოსწავლეების შედეგების გაუმჯობესებას; უმაღლესი განათლების ინტერნაციონალიზაციას; სამეცნიერო პოტენციალის გამოყენებას და განვითარებას.

დასკვნა

2012/2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებში მონაწილე ორი ძირითადი სუბიექტის საპროგრამო დოკუმენტების შესწავლა, განათლების საკითხთან მიმართებაში, შემდეგი დაკვნების გამოტანის შესაძლებლობას იძლევა:

➤ 2012-2016 საპარლამენტო არჩევნებით დაინტერესება ქვეყნის შიგნით და გარეთ განპირობებული იყო იმით, რომ წინასაარჩევნო კამპანიის წარმოების პროცესში, სხვა საარჩევნო ციკლებთან შედარებით, გაიზარდა პარტიული პროგრამული დოკუმენტების, ე.წ. პარტიული პლატფორმების როლი და მნიშვნელობა, რაც საზოგადოებრივ პრობლემებზე აქცენტირებასა და კონკრეტული გადაწყვეტის გზების შეთავაზებაში გამოიხატა.

➤ ჩვენი საკვლევი საკითხი ორივე საარჩევნო ციკლში აქტუალური იყო, არჩევნების ორივე ძირითადი სუბიექტი (მცირე განსხვავებით) განსაკუთრებულ ადგილს უთმობდა განათლების საკითხს.

➤ მნიშვნელოვანია, რომ ორივე პოლიტიკური ძალა, პარტნიორი ქვეყნების გამოცდილების გაზიარებას და მათთან ურთიერთობას დიდ ადგილს უთმობდა.

➤ 2012-2016 წლების წინასაარჩევნო პლატფორმების ანალიზი ცხადყოფს, რომ უმრავლეს შემთხვევაში პოლიტიკური სუბიექტები აქამდე თუ ერიდებოდნენ პროგრამაში ფიქსირებული დაპირებების შესრულების კონკრეტულ გზებსა და, ხშირ შემთხვევაში, ვადებზე საუბარს, რაც პოლიტიკურ სუბიექტთა სიფრთხილითა და საზოგადოებრივი ანგარიშგების ნაკლებობით შეიძლება აიხსნას, ახლა, განსაკუთრებით 2016 წელს, უკვე შესასრულებელ ვადებზეც მიუთითებდნენ.

➤ საქართველოში ყველა ხელისუფლება, მიუხედავად მმართველის სხვადასხვა ფორმისა, მხარს უჭერდა განათლების სისტემის განვითარებას.

➤ მიმდინარე ეტაპზე „განათლების რეფორმა ქვეყნის სწრაფი განვითარებისთვის“ მოიცავს განათლებისა და მეცნიერების განვითარების თითქმის ყველა ძირითად მიმართულებებს, განათლების ყველა საფეხურის მოწესრიგებას და გამოწვევების დაძლევას, რომელიც უნდა განხორციელდეს 2017-2020 წლებში.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების სტრატეგიული განვითარება საქართველოში, განათლების პოლიტიკის, დაგეგმვისა და მართვის საერთაშორისო ინსტიტუტი, თბილისი, 2013

2. ნიდერლანდების სამეფოს საელჩოს ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელებული პროექტი <http://partiebi.ge/new/index.php?m=2> ნანახია 10.11.2016

3. საარჩევნო ბლოკი „ბიძინა ივანიშვილი -ქართული ოცნება“, საარჩევნო პროგრამა 2012,თბილისი, 2012

4. „ხელშეკრულება საქართველოსთან“ - „მეტი სარგებელი ხალხს“, თბილისი, 2012, გვ.3,

5. საქართველოს სამტავრობო პროგრამა - „მეტი სარგებელი ხალხს“ 2012-2016, თბილისი, 2012, გვ.11

6. ქართული ოცნება - დემოკრატიული საქართველო, საარჩევნო პროგრამა, 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნები. თბილისი, 2016, გვ.33-38

7. „ერთიანი ნაციონალური მოძაობის“ -სამოქმედო გეგმა,თბილისი, 2016, გვ.12

8. განათლების რეფორმა ქვეყნის სწრაფი განვითარებისთვის, „განათლებისა და მეცნიერების განვითარების ძირითადი მიმართულებები 2017-2020“, თბილისი, 2017

9. „თავისუფლება, სწრაფი განვითარება, კეთილდღეობა“, სამთავრობო პროგრამა 2016-2020 წ. თბილისი, 2016

10. „საქართველოს სოციალური და ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია - საქართველო 2020“, თბილისი, 2017

Manana Darchashvili

Ilia State University Researcher Institute of Political Science

**Educational Issues in the Pre - election Programs of Political
Parties**

(According to the 2012 - 2016 electoral cycle)

Abstract

It is very topical to study the issue of political party system and its institutional policy of post-Soviet Georgia. Not less important field is the educational policy itself. However, due to existed political reality in the country, the situation leaves much to be desired. On this basis, the discussion over the educational policy issue is vital.

The aim of our research is to find out the attitude of political parties, their promises and aims, to find solution to such an important issue for the country's as education, based on the certain kind of documents.

The article deals with the content analyzes and sectional division methods. Here are studied the electoral programs of 2012-2016 electoral cycle of political entities. In the paper are also analyzed the pre-electoral positions of political entities toward the field of education, based on their programs.

The work shows the direction of political parties toward the education sphere find the mechanisms to solve this particular problem.

At the modern stage of the country, the main goals of educational policy development are: pre-school education, general education, professional development, higher education and to support science. In order to turn Georgia into regional scientific center the government needs to hold a series of certain high level events.

The leaders and members of existed political parties in Georgia are aware of the role of education in the process of modern state development.

The state's educational policy is based upon the “Georgia's social and economic development strategy – Georgia 2020” according to commitments in the framework of the signed association partnership agreement between Georgia and European Union.

The main message of political parties' electoral programs aimed the changes in scientific and educational system, to turn it into a solid base for Georgian democratic, economic and social development, to make it quality oriented accessible and inclusive system. Also to develop such steps which will allow Georgian educational system to gain a leadership position in region and become a regional educational center.

Key words: Parties, education, politics, programs, elections